

BU SAYIDA:

AB – ABD
TİCARİ MARKALAR
AB - GÜRCİSTAN
AB DIŞ TİCARETİ
ENERJİ

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞDÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org

ANKARA ankoffice@tusiad.org

BRUSSELS bxloffice@tusiad.org

BERLIN berlinoffice@tusiad.org

PARIS parisoffice@tusiad.org

BEIJING tusiad.china@tusiad.org

WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

BUSINESSEUROPE, Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu olarak AB üyesi ve aday ülkelerden özel sektör temsil kuruluşlarını bünyesinde topluyor. Avrupa iş dünyasının ortak sesi olarak AB kurumları ve hükümetleri tarafından resmen Avrupa özel sektörünün temsil kuruluşu olarak tanınıyor.

Uzman komiteleri, ihtisas komisyonları ve en üst düzey siyasal ve ekonomik girişimleriyle BUSINESSEUROPE AB siyaset oluşturma ve karar alma sürecinin temel direklerinden biri olarak etkinliklerini sürdürüyor. Türkiye'den TÜSİAD ve TİSK BUSINESSEUROPE'un tam üyesidirler.

Bu bültende aylık olarak Avrupa iş dünyasının öncelikli konularını ve bunlar etrafında oluşan siyaset gündemini özetlemeyi hedefliyoruz.

Dr Bahadır Kaleağası

Uluslararası Koordinatör

AB ve BUSINESSEUROPE nezdinde

TÜSİAD ve TİSK Daimi Temsilcisi - Brüksel

AB – ABD

- AB ve ABD arasındaki Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) müzakerelerinin 9. turu 20 – 24 Nisan tarihlerinde ABD'nin New York şehrinde gerçekleştirildi. Müzakerelerden sonra şu açıklamalar yapıldı:

- AB Komisyonu'nun GMO'larla (genetiği değiştirilmiş organizmalar) ile ilgili izin süreçleri üzerindeki yeni yasa tasarısı Komisyon'un bu alandaki yetki ve sorumlulukları üzerinde bir değişikliğe yol açmamaktadır. Risk değerlendirmeleri Avrupa Gıda Güvenliği Ajansı tarafından yapılmaya devam edilecektir. Bu öneri sadece üye ülkelere insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyecek alanlarda ve gerekçesi belirli konularda uygulama kapsamı dışında kalma (opt out) hakkı vermektedir.
- TTIP 9. tur müzakerelerde üç ana başlık olan pazara giriş, kurallar ve standartlar ile yasal çerçevede işbirliği konuları ele alındı. Bu üç temel başlığın altındaki diğer başlıklar kapsamında

bütün müzakere ekipleri görüşmeler gerçekleştirdi.

- Hizmetler, rekabet, menşe kuralları ve sürdürülebilir kalkınma alanındaki müzakereleri sürdüren ekipler New York'taki müzakerelere katılmadı.
- Yaz ayları sonunda siyasi liderlerin yapacakları değerlendirmeye ışık tutmak amacıyla özellikle yasal çerçevede işbirliği ve kurallar ve standartlar konu başlıklarında yoğun çalışmalar gerçekleştirildi. Otomotiv, ilaçlar, tıbbi cihazlar, kozmetikler, mühendislik, tekstiller, kimyasal maddeler, tarım ilaçları ve bilgi ve iletişim teknolojileri alanları konuları ele alındı. Yatay yasal çerçevedeki konulara ilişkin olarak iki tarafın karşılıklı sunmuş olduğu ayrıntılı öneriler ortak noktaların belirlenmesi amacıyla görüşülmeye devam edildi.
- İlaçlar konusunda biyo-benzer ilaçların onaylanması süreçleri alanında işbirliği; otomotivde mevcut yasaların birbiriyle uyumunun tespiti için izlenecek metotlar; tıbbi cihazlarda kalite yönetim sistemi denetimlerinin karşılıklı tanınması için yapılması gerekenler tartışıldı.
- Enerji ve hammaddeler konuları müzakerelerin başlangıcından bu yana ilk defa ele alındı. Enerji bor hatları ve elektrik ağları gibi altyapılara üçüncü tarafın erişimini sağlamak için getirilmesi gereken saydamlık kuralları görüşüldü. Ayrıca enerji verimliliği alanındaki yasal düzenlemelerde ne gibi işbirliği yapılabileceğini ortaya koymak üzere müzakere ekipleri bir araya geldi. Enerji ve hammaddeler konularının anlaşmaya eklenip eklenmeyeceği konusunda nihai karara varılmamış olmakla birlikte TTIP kapsamında ortak bir yaklaşım belirlenmesi için zemin hazırlıyor. Enerji ve hammaddeler konusunun TTIP'te ayrı bir başlık altına alınıp alınmayacağına daha sonraki aşamalarda karar verilecek.
- Gümrükler ve ticaretin kolaylaştırılması konularında mevcut metin üzerinden görüşmeler sürdürüldü. AB ve ABD gümrüklerinin kapsamlı ve yakın işbirliği için gereken koşullar tartışıldı. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Ticari markalar

- İki yıl süren kurumlar arası müzakereler sonucunda AB Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi ticari markalama ile ilgili yasal reform paketi üzerinde uzlaşmaya ulaştı. Üzerinde anlamaya varılan yasa paketi, AB'de ticari marka kayıt sisteminin işletmelerin erişimine daha uygun hale getirilmesini, kayıt maliyetlerinin düşürülmesini ve işlem hızının artırılmasını hedefliyor.

Yasa paketi ile:

- Ticari markalarının 10 yıl boyunca 28 AB ülkesinde korunması için kayıt yaptıracak olan işletmelerin maliyetlerinin %37'ye varan oranlarda azaltılması;
- Tüm AB geneline aygın ticari marka kayıt bürolarında süreçlerin uyumlaştırılması sayesinde idari işlemlerde verimliliğin artırılması;
- Korsan ürünlerin AB topraklarından geçişinin engellenmesi çalışmalarının etkinliğinin artırılması;
- Ticari markalama kurallarının çağdaş iş ortamının gerekliliklerine uyumunun sağlanması sayesinde ticari markaların korunmasına ilişkin yasal çerçevenin belirlenmesi konularında ilerleme sağlanacak.

Kurumlar arası uzlaşısı sonrasında yasa paketinin onay işleminin tamamlanması için Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi'nde resmen onaylanması gerekiyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

AB - Gürcistan

- AB, Ağustos 2013'te Gürcistan'a yönelik olarak alınan Makro Finansal Yardım kararı çerçevesinde verilecek toplam 46 milyon €'luk mali yardım paketinin 10 milyon €'luk kredi bölümünü aktardı. Makro Finansal Yardım, Gürcistan'ın kamu maliyesi reformu kapsamında ödemeler dengesi ve bütçe yönetimi ile sosyal politikaların izlenmesi, rekabet ve ticaret politikalarının uygulanması ve bankacılık sektörünün denetimine destek olmak amacıyla oluşturulmuştu. Aynı zamanda AB ile Gürcistan arasındaki derin ve

kapsamlı serbest ticaret alanı anlaşmasının yürürlüğe girmesi için izlenen çalışmalar da bu kapsamda desteklenecek. AB'nin mali yardım paketi Gürcistan ile Uluslararası Para Fonu (IMF) arasındaki 30 Temmuz 2014 tarihli stand-by anlaşmasını tamamlayıcı nitelik taşıyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

AB Dış Ticareti

- AB Komisyonu AB'nin önde gelen ticaret ortakları tarafından uygulanan **ticaret ve yatırım engelleri** ile ilgili 2015 yılı **raporunu** yayımladı. Çin, Hindistan, Japonya, Mercosur (Brezilya ve Arjantin), Rusya ve ABD tarafından uygulanan ve ticaret ve yatırımlar önünde engel oluşturma potansiyeli taşıyan uygulamaları ortaya koyan raporların beşinci olan 2015 yılı raporunda aşağıdaki tespitlere yer veriliyor:

Brezilya: Medya ve iletişim, havacılık, ulaşım ve madencilik sektörlerinde yabancı mülkiyeti sınırlandırmalara tabi tutuluyor. Vergilendirmede ayrımcı uygulamalar ve üretiminin %50'sinden fazlasını ihraç eden yerli şirketlere yönelik sübvansiyonlar devam ediyor. Yerli üretimi destekleyen bir kamu alımı politikası izleniyor. AB tarım ürünleri üreticilerinin uyum sağlamasını güçleştiren bir bitki ve hayvan sağlığı ve refahı politikası izlendiği için Rusya'ya yönelik yaptırımlar nedeniyle alternatif pazar arayan AB üreticilerinin Brezilya pazarına girişinde sorunlar yaşanıyor.

Arjantin: "Yeminli ithalatçı belgesi" hazırlanması gerekliliği ticareti güçleştiren önemli bir unsur. Belirli bir değer üzerindeki otomobil, tekne, uçak ve motosikletlere uygulanan %50 ya da daha yukarı tutardaki "Lüks Vergisi", yerli araçları ithal araçlar karşısında ayrıcalıklı hale getirmektedir. Yabancı para, kar payı ve isim hakkı ücretlerinin Arjantin dışına transferine kısıtlamalar getirilmiştir. Arjantin'in yabancı para rezervlerindeki daralma bu uygulamaların daha da katı bir hal almasına yol açmaktadır. Para transferi ve ödemelerin kaydını tutan bir makam oluşturulmuştur.

Çin: Yabancı yatırımlara yönelik kısıtlayıcı uygulamalar (teknoloji transferi zorunluluğu, yerel içerik gereklilikleri, hakim hissedarın yerli olması) mevcuttur. Yerel üreticilerin ve özellikle kamu

işletmelerine sağlanan sübvansiyonlar yabancı yatırımcıları dezavantajlı duruma düşürmektedir.

- 29 Eylül 2013'te açılan Şangay Serbest Bölgesi kapsamındaki reformlar yeterince zamanlı gerçekleştirilmemektedir. Bazı sektörlerle yönelik serbestleştirmeler gerçekleştirilmiş olsa da şirketler güçlüklerle karşılaşmaya devam etmektedir.
- Çin'de yerli olarak geliştirilen bilgi güvenliği teknolojilerinin "güvenli" olduğu görüşü hakimdir. Bu durum bilgi ve iletişim sektöründeki yabancı şirketler önünde pazara giriş engeli oluşturmaktadır.
- Güvenlikle ilgili standartlaşma kurumlarına yabancı şirketlerin girişi engellenmektedir.
- Bitki ve hayvan sağlığı konusuyla ilişkilendirilen ithalat önlemleri, AB şirketlerinin Çin'e ihracatını kısıtlamaktadır.
- Tıbbi cihazlar ve ilaçlar alanındaki Çin yasaları uluslararası yasalarla uyumlaştırılmalıdır.
- Kozmetik ürünlerde paket üzerine yapıştırılan etiketlerin kullanımına izin verilmelidir. Ürün test süreçleri uluslararası kabul edilen süreçlerle uyumlaştırılmalıdır.

Hindistan: AB şirketler bilgi ve iletişim ile elektronik ürünler sektörlerinde pazara girişte güçlük yaşamaktadır. Hindistan DTÖ kararlarına uymak zorunda olmadığını ileri sürmeye devam etmektedir. (özellikle kamu alımları anlaşmasına taraf olmadığı için bu alanda DTÖ kararlarına uymayacağını belirtmektedir).

- 3 Ocak 2014'ten itibaren bilgi iletişim ve tüketicilere yönelik elektronik ürünlerde 15 kategoride kayıt zorunluluğu bulunmaktadır; Kasım 2014'te bu listeye 15 ürün daha eklenmiştir. Özellikle ithal ürünlerini konu alan bu uygulama AB şirketlerini olumsuz etkilemektedir.
- Otomobil lastiklerinin Hindistan Standart Kurumuna kayıt olması ve lisans zorunluluğu, süreçlerin uzun sürmesi, fabrika denetimleri ve banka garantisi istenmesi gibi gereklilikler pazara girişi güçleştirmektedir.

- 2011'de gıda ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi ile ilgili yönetmeliğin uygulanmasında değişikliğe gidilmiş olması bu ürünlerin ticaretinde kesintiye yol açmıştır.
- Kozmetikler, tıbbi cihazlar ve bilgi ve iletişim ürünlerinde etiketlendirmede yapılan değişiklikler ticareti güçleştirmektedir.
- Kozmetik sektöründe etiketlendirme, hayvanlar üzerinde yapılan testler, ithal ürünlerde kayıt zorunluluğu gibi uygulamalar sürmektedir.

Japonya: AB ile Japonya arasındaki serbest ticaret anlaşması müzakerelerinin başlangıcından bu ana tarife dışı engeller konusu görüşülmeye devam edilmektedir. İlaçlar, gıda katkı maddeleri, et, tıbbi cihazların onay süreçleri ile ilgili ilerleme kaydedilmiştir.

- Tarife dışı önlemler alanında AB'nin Japonya'ya ilettiği ikinci listede gıda ve bitki sağlığı konularında sorun yaşanan noktalar yer almaktadır. Ab ve Japonya bu liste üzerinden görüşmelerini sürdürmektedir.
- Organik gıda ürünleri, likörlerin toptan satışı ile ilgili izinler konularında Japonya söz verdiği uyumlaştırmayı gerçekleştirdi.

ABD: Kamu alımlarında yerli ürünlerin tercih edilmesini teşvik eden "Buy American" uygulaması sürmektedir. Bu alanda pazarı AB şirketlerine açacak bir çözüm sağlanması müzakereleri devam etmekte olan TTIP'in tamamlanması için gerekli koşullardan biri durumundadır. AB, federal hükümetten daha alt kademelerdeki yerel düzeyde de kamu alımlarına AB şirketlerinin katılabilmesini istiyor.

- Fikri mülkiyet hakları ve özellikle AB'nin gıda ve içeceklerde coğrafi işaretlemelerinin (şarap, peynir ve et sektörlerinde) ABD pazarında korunmaması gibi sorunlar sürmektedir.
- Gıda ve bitki sağlığı konularında birçok sorun sürmektedir. ABD, koyun, keçi etleri ve yumurta ürünleri ithalatına izin vermemektedir.
- AB'nin ihraç ettiği, elma armut gibi meyveler; et ve süt ürünleri gibi ürünlerde gecikme sorunları sürmektedir.

Rusya: Kağıt, palmiye yağı ve tarım ürünlerinde DTÖ'nün belirlediği tarifelerin dışına çıkmaktadır. Temmuz 2014'te Putin'in onayladığı yasa kişisel verilerin Rusya içinde depolanmasını zorunlu kılmaktadır.

- Yerel hizmet sağlayıcı koşulu dijital ekonomi üzerinde olumsuz etkilere yol açmakta, AB merkezli bulut hizmet sağlayıcıların Rus pazarına girişine engel olmaktadır.
- AB, Rusya'nın canlı domuz ve domuz ürünleri ithalatına uyguladığı engelleri Nisan 2014'te DTÖ nezdine taşıdıktan sonraki süreç halihazırda sonuçlanmadı ve DTÖ Anlaşmazlıkların Çözümü Paneli kuruldu.
- Rusya, Ukrayna krizi nedeniyle kendisine karşı yaptırım uygulayan AB de dahil bazı ülkelere Ağustos 2014'te bazı gıda ve tarım ürünleri ithalatına yasak getirdi.
- Ticaret önündeki teknik engeller alanında AB gümrükçülük işletmeleri kısıtlamalarla (sertifikalandırma ve uyumluluk tespit süreçleri) karşılaşmaktadır.
- Avrasya Ekonomik Birliği tarafından benimsenen teknik yönetmeliklerin birçoğu uluslararası standartlara uymamaktadır.
- Çiftçilik ekipmanları ve tarım makineleri üreticilerine yönelik sübvansiyon programı uygulamaya konulmuştur. Yerel içerik bulundurma koşuluna bağlı olarak verilen sübvansiyonlar AB üreticileri açısından rekabette dezavantaj yaratmaktadır.
- Avrasya Ekonomik Birliği Almanya ve İtalya'dan ithal edilen hafif ticari araçlara anti dumping vergisi uygulama kararı almış ve yüksek vergiler nedeniyle bu araçların Rusya'ya ihracatı durma noktasına gelmiştir. AB'nin konuyu DTÖ nezdine taşımasından sonra Ekim 2014'te Anlaşmazlıkların Çözümü Paneli kuruldu.

Enerji

- AB Komisyonu oyun konsolu üreticileri olan Microsoft, Nintendo ve Sony arasında enerji verimliliği konusunda gönüllü bir şekilde gerçekleştirdikleri anlaşmayı çevre politikaları alanında olumlu bir gelişme olarak değerlendirdi. Üç büyük üreticinin aralarındaki anlaşma sonucunda üretilecek yeni oyun konsollarından kaynaklanacak enerji tasarrufunun Litvanya büyüklüğündeki bir ülkenin aylık enerji tüketimine eşit olacağı belirtiliyor.

Üç büyük üreticinin gönüllü olarak gerçekleştirdiği anlaşma sektörün ürettiği oyun konsollarında enerji verimliliği için asgari seviyeyi belirliyor. Ayrıca oyun konsollarının yedek parça ile tamirinin kolaylaştırılması ve teknik dokümanların üretilmesi ve oyun konsollarının kolayca parçalara ayrılabilmesi gibi konular da üç büyük üretici arasındaki anlaşmanın kapsamı içerisinde yer alıyor. Yeni düzenlemeler sayesinde tüketiciler satın aldıkları ürünlerin enerji tüketimi ile ilgili bilgi sahibi olabilecekler ve enerji tüketimini azaltmak istediklerinde otomatik enerji azaltım tuşuna basarak enerji tasarrufu yapabilecekler.

AB Komisyonu da anlaşmanın işleyişini denetlemek amacıyla üç şirket arasında kurulacak olan izleme komitesine katılacak. Buna ek olarak bağımsız bir denetçi şirketlerin taahhütlerini yerine getirip getirmediğini izlemekle görevlendirilecek. [Ayrıntılı bilgi için](#)
